

| Titulació  | Tipus | Curs |
|------------|-------|------|
| Sociologia | OT    | 4    |

## Professor/a de contacte

Nom: Maria Isabel Garcia Gracia

Correu electrònic: maribel.garcia@uab.cat

## Equip docent

Rafael Merino Pareja

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

És recomanable haver cursat l'assignatura de Sociologia de l'Educació.

## Objectius

Abordar l'anàlisi de la realitat educativa d'un territori utilitzant els coneixements i eines d'anàlisi pròpies de la sociologia de l'educació i de la intervenció en polítiques socials d'àmbit local. Es procura, així, una aproximació aplicada dels marcs teòrics i conceptuals a la realitat sociopolítica de l'educació, tant a l'àmbit formal com no formal.

Els objectius concrets són els següents:

- Saber aplicar els fonaments teòrics de la sociologia de l'educació i de les polítiques d'educació a la diagnosi socio-educativa d'un territori concret.
- Reconèixer, en un territori local concret, les principals problemàtiques educatives com a síntesi de la mirada sociopolítica.
- Desenvolupar capacitat crítica sobre les problemàtiques educatives actuals.
- Comprendre l'origen, les conseqüències i els límits socials, legislatius i polítics que emmarquen la intervenció socioeducativa en l'àmbit local.
- Identificar els programes, recursos i serveis socio-educatius desplegats en el territori com a resposta política a les principals problemàtiques educatives.

## Competències

- Analitzar problemes derivats de l'aplicació de polítiques públiques i de situacions de conflicte reconeixent la complexitat dels fenòmens socials i de les decisions polítiques que afecten la democràcia, els drets humans, la justícia social i el desenvolupament sostenible.
- Aplicar els conceptes i els enfocaments de la teoria sociològica, especialment les explicacions de les desigualtats socials entre classes, entre gèneres i entre grups ètnics, a la posada en pràctica de les polítiques públiques i a la resolució de les situacions de conflicte.
- Avaluar les aportacions dels enfocaments sociològics a l'estudi de la cultura, l'educació, la interacció entre societat i medi ambient, la política social i el treball.
- Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
- Demostrar que es comprenen els enfocaments de la teoria sociològica, així com els diversos vessants, interpretacions i el context històric.
- Descriure els fenòmens socials de manera teòricament rellevant i tenint en compte la complexitat dels factors implicats, de les seves causes i dels seus efectes.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

## Resultats d'aprenentatge

1. Buscar fonts documentals a partir de conceptes.
2. Comparar els diferents enfocaments teòrics sobre l'educació.
3. Comparar la lectura dels fenòmens educatius des de diferents ideologies presents en la realitat social d'Espanya i de Catalunya, i
4. Definir els conceptes sociològics adequats per interpretar els fenòmens educatius i escolars.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Distingir els conceptes sociològics, així com els mètodes i les tècniques de recerca social comunament utilitzats per analitzar l'educació.
7. Distingir els conceptes sociològics sobre l'educació que adopten els actors implicats en el sistema educatiu.
8. Distingir els fenòmens socials subjacents a les polítiques i els conflictes educatius.
9. Distingir les interpretacions socials de l'educació d'acord amb aquests enfocaments.
10. Expressar els debats al voltant d'aquests enfocaments, pel que fa a l'educació.
11. Gestionar el propi temps: planificar l'estudi propi, gestionar la relació amb un tutor o tutora o un assessor o assessora, i establir i complir els terminis adequats per a un projecte de treball.
12. Relacionar les explicacions de les desigualtats educatives amb els debats teòrics i metodològics generals.
13. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

## Continguts

1. Introducció. Anàlisi de les polítiques educatives locals i àmbits d'intervenció.
  - 1.1. Polítiques educatives locals i àmbits d'intervenció
  - 1.2. Anàlisi i avaluació dels programes, recursos i serveis socio-educatius en el territori.
  - 1.3. Les desigualtats educatives en el territori. Segregació urbana i escolar.
2. Marcs normatius i competencials de les administracions
  - 2.1. Marc normatiu i d'ordenament del Sistema Educatiu a Espanya i Catalunya.
  - 2.2. Les competències (i incumbències) de l'administració local.

2.3. Les polítiques educatives i la Governança multinivell a Europa.

3. L'Escola i el seu context immediat.

3.1. La participació a l'escola. El paper de les AMPAS. Els Consells Escolars. Les Comunitats d'Aprenentatge.

3.2. Escola i Entorn: Els Plans locals i els Plans Educatius d'Entorn: Cap a la intersectorialitat de les polítiques?

3.3. La ciutat educadora: La ciutat dels infants. Els Projectes Educatius de Ciutat i la Carta de Ciutats Educadores

4. L'Escola i el Territori.

4.1. Marc conceptual i criteris d'intervenció per l'acompanyament a les transicions educatives: la perspectiva biogràfica i de cicle de vida.

4.2. La petita infància.

4.3. L'escolaritat obligatòria

4.3.1. Acompanyament a la transició de l'escola primària a la secundària: Reforç escolar i millora de l'èxit

4.3.2. Els plans locals contra l'absentisme escolar i la millora de l'èxit

4.4. Els dispositius locals d'acompanyament a les transicions després de l'escola obligatòria

4.4.1. Itineraris educatius, formatius i d'abandonament escolar.

4.4.2. Els programes de "Segona Oportunitat"

4.4.3. La Formació professional i els mercats locals de treball

4.4.4. La Formació Professional Dual.

4.5. La formació continuada

4.5.1 "Life Long Learning".

4.5.2. Formació per a la inserció laboral.

4.5.3. Educació i ciutadania.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|--------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Tipus: Dirigides                     |       |      |                          |
| Exposicions professorat              | 30    | 1,2  | 2, 4, 6, 7, 9            |
| Seminaris                            | 15    | 0,6  | 1, 2, 4, 5, 6, 8         |
| Tipus: Supervisades                  |       |      |                          |
| Tutorització i seguiment del treball | 30    | 1,2  | 2, 6, 7, 10, 12          |
| Tipus: Autònomes                     |       |      |                          |

Les classes s'estructuren en tres tipus d'activitats:

1. Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet la identificació de les principals problemàtiques i l'exposició dels principals continguts a través d'una participació oberta i activa per part dels estudiants.

2. Seminaris de treball.

3. Presentacions dels treballs per part de l'alumnat.

Més enllà de les sessions presencials es demanarà treball autònom per a l'elaboració del treball de curs i la preparació de seminaris i presentacions.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                      | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge              |
|----------------------------|-----|-------|------|---------------------------------------|
| Exposició del treball      | 30  | 0     | 0    | 4, 5, 8, 11, 12, 13                   |
| Lliurament Portfoli        | 20  | 0     | 0    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13 |
| Treball sobre un territori | 50  | 0     | 0    | 2, 4, 5, 10, 11, 12, 13               |

L'avaluació serà continuada i es farà en base a les següents evidències:

- Elaboració i lliurament individual d'una síntesi reflexiva sobre els aprenentatges assolits al llarg de l'assignatura (20%). Es recomana fer una fitxa diària d'aprenentatge que podrà ser entregat com a annex. L'extensió de la síntesi serà de 5 pàgines com a màxim.

- La realització d'un treball de curs sobre un territori, que tindrà una part de treball grupal (25%) i una part de treball individual sobre dos dispositius del territori (25%)

- Exposicions orals: Dues exposicions individuals (15%) i una exposició col·lectiva del treball (15%)

El territori d'anàlisi es pactarà amb els i les estudiants. Es localitzarà, preferentment, en un municipi gran o en un districte d'una gran ciutat.

Per tal de superar l'assignatura cal tenir una mitjana igual o superior a 5. Per tal de poder fer mitjana amb les activitats d'avaluació cal treure al menys un 5 en cadascuna de les evidències empíriques que integren el sistema d'avaluació.

L'assistència a classe és obligatòria: l'estudiant ha d'assistir a un mínim d'un 80% de classes, per acollir-se a la modalitat d'avaluació continuada.

Es considera NO AVALUABLE (NA) quan l'estudiant no presenta alguna de les evidències avaluatives requerides o en el cas d'un nombre d'absències superiors a l'establerta.

Les notes de les activitats d'avaluació estaran disponibles en els vint dies hàbils posteriors a la seva presentació.

Per participar a la recuperació l'alumnat ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.

La copia o plagi constitueixen un delictes que pot representa suspendre l'assignatura. Es considerarà que un treball, activitat està "*copiat*" quan reproduceix tot o una part del treball d'un/a altre/a company/a o be fa us de d'Intel·ligència artificial per a la seva realització.

Es considerarà que un treball o activitat està "*plagiat*" quan es presenta com a propi una part d'un text d'un autor sense citar les fonts, independentment que les fonts originàries siguin en paper o en format digital. D'acord amb la normativa acadèmica, qualsevol activitat o treball plagiat serà qualificat amb 0. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'aquesta assignatura, la qualificació final d'aquesta serà 0.

#### Avaluació única

L'assignatura contempla l'opció d'avaluació única.

En cas d'acollir-se a l'avaluació única, cal fer la sol·licitud motivada a la Facultat dins els terminis fixats per aquestai també informar a inicis de curs al professorat de l'assignatura.

L'avaluació única d'aquesta assignatura consistirà en dues evidències avaluatives: un treball individual i un examen. Cadascuna d'aquestes parts comptarà un 50% de la nota final. L'examen es farà en la data estipulada segons calendari de la facultat, data en la que l'alumnat lliurarà també el treball. Aquest treball serà individual tot i que tindrà les mateixes característiques que el treball de curs plantejat pel conjunt de l'alumnat.

Es cas que el/la estudiant que participa de l'avaluació única no superi alguna de les evidències avaluatives tindrà dret a recuperació en en la data estipulada per la facultat.

La revisió de la qualificació final segueix el mateix criteri que per a l'avaluació continuada (20 dies hàbils).

Es reservaran 10-15 minuts d'una classe per que l'alumnat pugui respondre les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en tasques de suport, com la cerca bibliogràfica o d'informació. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia i especificar les eines emprades.

## Bibliografia

### BIBLIOGRAFIA BASICA

Ajuntament de Barcelona (1999) Per una ciutat compromesa amb l'Educació. Institut Municipal d'educació. Ajuntament de Barcelona. Vol. 1. 503 pp. [http://www.diba.cat/documents/113230/113692/abs\\_acomp\\_esc.pdf](http://www.diba.cat/documents/113230/113692/abs_acomp_esc.pdf)

ALBAIGÈS, B. (2012). "Desigualtats territorials i corresponsabilitat dels ajuntaments en el desplegament de polítiques educatives" dins Leonardo Díaz, ed. *Polítiques públiques dels municipis catalans*, Barcelona: Fundació Carles Pi i Sunyer. [http://ddd.uab.cat/pub/lilibres/2012/90296/polpubmuncat\\_a2012.pdf](http://ddd.uab.cat/pub/lilibres/2012/90296/polpubmuncat_a2012.pdf)

ALEGRE, M.A.; COLLET, J. (2007). *Els plans educatius d'entorn: debats, balanç i reptes*. Barcelona: Fundació Bofill, Informes Breus, n. 9.

ALVIRA MARTIN, F. (1996) Metodología de evaluación de programas. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas.

BLASCO, J (2016). De l'escola bressol a les polítiques per a la petita infància. Barcelona: Fundació Bofill.

BRUGUÉ, Q (2022) La Governança en els ecosistemes educatius locals. Destil·lats en Educació. Barcelona: Diputació de Barcelona.

Carta de Ciutats Educadores.

<http://www.bcn.cat/edcities/aice/adjunts/Carta%20Ciutats%20Educadores%20%202004.pdf>

CASAMITJANA, M; CASANOVAS, M., FORMARIZ, A (2005). La formació de persones adultes a Catalunya: propostes per afavorir la participació i evitar la desigualtat. Barcelona: Fundació Bofill, col·lecció Debats, n. 9. <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/396.pdf>

COMAS SABAT, M. (Dir) (2014). Llibre blanc de la participació de les famílies a l'escola. Fundació Jaume Bofill. Col·lecció Informes Breus, núm.554. <http://www.fbofill.cat/sites/default/files/593.pdf>

COMAS, M. (2019). Okupes a l'escola: *La veu de les famílies en el sistema educatiu*. Vic: Eumo.

EUROPEAN COMMISSION (2001). *SecondChanceSchools. TheResults of a European Pilot Project*. Recuperat a <https://eric.ed.gov/?id=ED480332>

FUNES I ARTIAGA, J. (2008). "[L'acompanyament educatiu dels infants i adolescents, de les seves famílies, de les escoles, des del municipi](#)". De Prop: Revista de política educativa local, núm. 26

GARCIA GRACIA, M (2013) "La evaluación de los proyectos de mejora de la escolarización y lucha contra el absentismo" a Absentismo y Abandono escolar. La persistencia de una problemática escolar y social. Ed Síntesis, Madrid, 196 pp.

GARCIA GRACIA, M (2014) "Itineraris d'abandonament escolar prematur i acompanyament a les transicions després de l'escola obligatòria". REVISTA FÒRUM. Organització i Gestió Educativa. Núm.035 - Setembre,- Desembre 2014. <http://forum.grao.com/revistes/forum/35-l-abandonament-escolar-prematur/itineraris-d-abandonament-escolar-pr>

GARCIA GRACIA, M (2016) L'acompanyament a les transicions educatives com a política contra l'abandonament escolar prematur i la millora de l'èxit. A *Revista catalana de Pedagogia*. Vol. 10. Pp.33-45. <http://revistes.iec.cat/index.php/RCP/article/view/142220>

GARCIA GRACIA, M (2012) PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT A L'ESCOLARITAT I MILLORA DE L'ÈXIT ESCOLAR. Barcelona, DIBA. <https://www.diba.cat/documents/113226/127467/AcompanyamentFLE.pdf/a842076f-4894-4f97-9ece-6c664e05a>

GARCIA, M. MERINO, R. (2009). "Las transiciones de los adolescentes después de la escuela obligatoria. Cambios sociales y respuestas socioeducativas en el territorio" *Revista de Educación Social*, núm. 42 (47-60) <https://dialnet.unirioja.es/ejemplar/229989>

GARCÍA, M., CASAL, J., MERINO, R., SÁNCHEZ-GELABERT, A. (2013). "Itinerarios de abandono escolar y transiciones tras la Educación Secundaria Obligatoria", *Revista de Educación* -22(Madrid), 361. <http://www.mecd.gob.es/revista-de-educacion/numeros-revista-educacion/numeros-anteriores/2013/re361.html>

GONZALEZ MOTOS (2020) Son efectius els programes de lluita contra la segregació escolar? Ivalua &, Fundació Jaume Bofill. Col·lecció. *Que funciona en educació*

[http://perfileseducativos.unam.mx/iisue\\_pe/index.php/perfiles/article/view/59015](http://perfileseducativos.unam.mx/iisue_pe/index.php/perfiles/article/view/59015)

IGOP (2005). *Els projectes educatius de ciutat (PEC): anàlisi de l'experiència acumulada. Nova proposta metodològica*. Diputació de Barcelona, Àrea d'Educació, Col·lecció Guies Metodològiques núm. 7. [https://www.diba.cat/documents/113226/127468/educacio-pdf-guia\\_m7-pdf.pdf/0010b680-da58-4562-8cc2-49d2](https://www.diba.cat/documents/113226/127468/educacio-pdf-guia_m7-pdf.pdf/0010b680-da58-4562-8cc2-49d2)

MERINO, R., OLMEDA, E., GARCIA-GRACIA, M., & PALOMARES, D. (2022). Jóvenes y segunda oportunidad: Cambios en las trayectorias formativas y laborales. *Profesorado, Revista de Currículum y Formación del Profesorado*, 26(3), 221-241.

PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA. (2019)

[http://www.sindic.cat/site/unitFiles/6058/Pacte%20segregacio%20escolar%202018\\_definitiu.pdf](http://www.sindic.cat/site/unitFiles/6058/Pacte%20segregacio%20escolar%202018_definitiu.pdf)

PEDRÓ, F. (2009). *Descentralització i municipalització de l'educació als països de l'OCDE* Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona. CERI-OCDE.

SAURI, E., & GONZALEZ, S. (2022). Justificacions i condicionants de la tria de cura en el 0-3: ¿és la pública una opció per a mi?. *Revista Papers*, 2022, vol. 107, num. 3, p. 1-27.

TONUCCI, F. (1997). *La ciutat dels infants*. Barcelona: Barcanova

#### BIBLIOGRAFIA COMPLEMENTÀRIA.

Ajuntament de Barcelona (1990) *La Ciutat Educadora*. ISBN: 84-7609.397-7 653 pp.

ALBAIGÈS, B (2008) Cap a la promoció de polítiques integrades de millora de l'èxit escolar. Àrea d'Educació de Diputació de Barcelona [www.diba.es/educacio](http://www.diba.es/educacio).

ALEGRE, M.A.; ATILLO, F. (2013). "Joves Ni-Ni: característiques i respostes efectives", a Martínez, M.; Albaigés, B. *L'estat de l'educació a Catalunya*. Anuari 2013. Barcelona: Fundació Bofill.

ALEGRE, M.A. et al. (2017). *Guia pràctica d'avaluació de programes del tercer sector social*. Ivàlua. [https://ivalua.cat/sites/default/files/2019-10/22\\_06\\_2017\\_07\\_58\\_20\\_Guia\\_15\\_tercersector.pdf](https://ivalua.cat/sites/default/files/2019-10/22_06_2017_07_58_20_Guia_15_tercersector.pdf)

BENITO, R. I GONZÁLEZ, I. (2007). "Lògiques de tria escolar" dins Ricard Benito i Isaac González. *Processos de segregació escolar a Catalunya*. Fundació Jaume Bofill. <http://www.bofill.cat/sites/default/files/464.pdf>

BOLIVAR, A (Coord) (2009). *Absentismo y abandono escolar. Políticas y buenas prácticas*. En Monográfico Escuela. Pp.3-23. ht [tps://www.researchgate.net/profile/Antonio\\_Bolivar/publication/286884137\\_Absentismo\\_y\\_abandono\\_escolar\\_Po](https://www.researchgate.net/profile/Antonio_Bolivar/publication/286884137_Absentismo_y_abandono_escolar_Po)

BONAL, X (2012) *Municipis contra la segregació escolar. Sis experiències de política educativa local*. Fundació Jaume Bofill. Ed Mediterrània. Serie Polítiques, núm 78

DELORS, J.(coord.) (1996). *La educación encierra un tesoro*. Santillana/UNESCO.

DIBA (2012) PROGRAMA D'ACOMPANYAMENT A L'ESCOLARITAT I MILLORA DE L'ÈXIT ESCOLAR. <https://www.diba.cat/documents/113226/127467/AcompanyamentFLE.pdf/a842076f-4894-4f97-9ece-6c664e05a>

DIBA (2014) *Panel de polítiques Educatives Locals*. <http://www.diba.cat/documents/113226/127467/pel2014.pdf/01919ae4-3da0-405a-9655-56e2ead6da7a>

ESPINACH, M., PELLEJÀ, L., GARSABALL, A., (2006). Valoració inicial de la implementació dels plans educatius d'entorn. Cerdanyola del Vallès, 2006

ESTRADA, M., CAUSSA, A., VERRIÉ, M. (2022). Mai no és tard per aprendre. Reptes i necessitats de la formació durant l'etapa adulta. Fundació Bofill, *Informes Breus*, n.73. <https://fundaciobofill.cat/publicacions/etapa-adulta>

GARCIA GRACIA, M (2009). Marc teòric i metodològic per al desenvolupament de plans d'absentisme i acompanyament a l'escolarització. Àrea d'Educació de la Diputació de Barcelona. 85 p. [http://www.diba.cat/web/educacio/recursos/publica/publicacions/p\\_a\\_edu](http://www.diba.cat/web/educacio/recursos/publica/publicacions/p_a_edu)

GARCIA GRACIA, M., & RAZETO PAVEZ, A. (2019). ¿Por qué faltan los jóvenes a la escuela?. *Perfiles Educativos*, 41(165), 43-61. <https://doi.org/10.22201/iisue.24486167e.2019.165.59015>

JIMENEZ FRIAS, R (dir.) (2010). *La educación de personas adultas en el marco del aprendizaje a lo largo de la vida*. Madrid: UNED.

Ley 15/2014, de 16 de septiembre, de racionalización del Sector Público y otras medidas de reforma administrativa [https://www.boe.es/diario\\_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-9467](https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2014-9467)

Ley 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Régimen Local.  
<https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392&p=20131230&tn=2>

Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.  
<https://www.boe.es/boe/dias/2006/05/04/pdfs/A17158-17207.pdf>

Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.  
[https://www.boe.es/diario\\_boe/txt.php?id=BOE-A-2013-12886](https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2013-12886)

Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación. [BOE-A-2020-17264 Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.](#)

Real Decreto 659/2023, de 18 de julio, por el que se desarrolla la ordenación del Sistema de Formación Profesional. [BOE-A-2023-16889 Real Decreto 659/2023, de 18 de julio, por el que se desarrolla la ordenación del Sistema de Formación Profesional.](#)

MARÍ-KLOSE,, M. [coo.] (2010) Acompanyament a l'escolaritat. Pauta per un model local de referència. Diputació de Barcelona. Àrea de Presidència

MARTÍN CRIADO, E., RÍO, M.A., CARVAJAL SORIA, P. (2014). "Prácticas de socialización y relaciones con la escolaridad de las familias más alejadas de la norma escolar." Revista de la Asociación de Sociología de la Educación, 7(2). <http://rase.ase.es/index.php/RASE/article/view/335>

MARTINEZ, M. (2024), Panel sobre els centres i serveis municipals de formació de persones adultes. Estat de la qüestió. Panel 2020-21. Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació.  
<https://www.diba.cat/documents/d/oel/article-mmartinez>

MERINO, J.; CAMPDEPADROS, R. (2015), "En quin moment està la Llei de Barris a Catalunya?" Àmbits, gener 2015.

NOVELLA, A.M.; LLENA, A. (2016). Infància i participació política. Recull d'experiències de consells d'infants i/o adolescents de Catalunya.

PACTE CONTRA LA SEGREGACIÓ ESCOLAR A CATALUNYA. (2019)

[http://www.sindic.cat/site/unitFiles/6058/Pacte%20segregacio%20escolar%202018\\_definitiu.pdf](http://www.sindic.cat/site/unitFiles/6058/Pacte%20segregacio%20escolar%202018_definitiu.pdf)

PLANDIURA, R (2009). "[La Llei d'educació des del món local](#)". De Prop: Revista de política educativa local, núm. 32.

REBOLLO, O [coord.]. Document marc sobre participació de la infància al municipi. Diputació de Barcelona. Àrea d'Educació, 2006

RUIZ, A (2015). Guía práctica para el diseño y la realización de evaluaciones de políticas públicas. Enfoque AEVAL. Agencia Estatal de Evaluación de las Políticas Públicas y la Calidad de los Servicios, Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas.  
<https://funcionpublica.digital.gob.es/dam/es/portalsefp/evaluacion-politicas-publicas/Documentos/Metodologias/C>

SANCHEZ GELABERT, A (2017), L'Educació al llarg de la vida a Barcelona: educació post-obligatòria i practiques educatives comunitàries, Barcelona: Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona IERMB. <https://eric.ed.gov/?id=ED480332>

SANZ, J. (coord.). «Anàlisi d'experiències internacionals de les principals Actuacions dels Plans Educatius d'Entorn 0-20. Servei d'Orientació d'Àmbit comunitari». [en línia]. Barcelona: Subdirecció General de Suport i Atenció a la Comunitat Educativa del Departament d'Educació; IVALUA, 2020. [https://www.ivalua.cat/sites/default/files/2020-03/1\\_SOAC.pdf](https://www.ivalua.cat/sites/default/files/2020-03/1_SOAC.pdf)

SÍNDIC DE GREUGES (2008). Informe extraordinari: La segregació escolar a Catalunya. Capítol 3: Anàlisi de la segregació escolar a Catalunya: El cas de l'alumnat immigrant. pp. 21-37.  
[http://www.sindic.cat/site/unitFiles/2266/segregacio\\_escolar\\_web.pdf](http://www.sindic.cat/site/unitFiles/2266/segregacio_escolar_web.pdf)

ÚCAR, X. (Dir.) (2008). Pla marc d'avaluació participativa dels plans comunitaris de Catalunya. Bellaterra: GAPEF-GIPE

VALLES, M. (2000): Técnicas cualitativas de investigación social. Madrid, Síntesis.

VVAA (2009) La familia y la participación. Monográfico Escuela.  
<http://lnx.educacionenmalaga.es/valores/files/2011/12/Revista-Escuela-OCTUBRE-2009.pdf>

VVAA (2024) La Pedagogía Social en Centros Educativos de Secundaria: participación, convivencia y acción comunitaria. Revista Interuniversitaria de Pedagogía Social, Núm. 44.  
<https://recyt.fecyt.es/index.php/PSRI/issue/view/4496>

## RECURSOS WEB

Observatori de l'Educació Local de la Diputació de Barcelona

<https://www.diba.cat/es/web/oel>

Institut Municipal d'Educació de Barcelona

<https://ajuntament.barcelona.cat/educacio/#>

El blog de l'educació local, El Diari de l'Educació

<https://diarieducacio.cat/educaciocal/>

Fundació Bofill

<https://fundaciobofill.cat/>

Educació 360

<https://www.educacio360.cat/>

Plans educatius d'entorn

[http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/entorn\\_pee/](http://xtec.gencat.cat/ca/comunitat/entorn_pee/)

Associació Internacional de Ciutats Educadores

<https://www.edcities.org/ca/>

Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques-Ivàlua

<https://ivalua.cat/ca/educacio>

Síndic de Greuges, notícies i informes sobre segregació escolar

<https://www.sindic.cat/ca/page.asp?id=379>

Fundació Carles Pi i Sunyer, Panel de Polítiques Educatives Locals (PPEL)

<https://es.pisunyer.org/panel-de-politiques-publicas-locales/proyectos/educacio/2018>

Programa Hermes. Informació Estadística Local

<https://www.diba.cat/hg2/>

## Programari

No es requereix

## Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

| Nom                      | Grup | Idioma | Semestre           | Torn  |
|--------------------------|------|--------|--------------------|-------|
| (PAUL) Pràctiques d'aula | 51   | Català | segon quadrimestre | tarda |
| (TE) Teoria              | 51   | Català | segon quadrimestre | tarda |